

Statisztikai tájékoztató

Budapest, 2012/1

Tartalom

Összefoglalás.....	2
Demográfiai helyzet.....	2
Munkaerőpiac.....	2
Gazdasági szervezetek	3
Beruházás	4
Ipar.....	5
Építőipar.....	6
Lakásépítés.....	7
Turizmus	7
Közúti közlekedési balesetek	8

További információk, adatok (linkek)

Elérhetőségek

Összefoglalás

A főváros gazdasági teljesítményében 2012 első negyedévében ellentétes irányú változások következtek be. A regisztrált gazdasági szervezetek száma bővült, a fejlesztési ráfordítások folyó áron számolva elmaradtak az előző évitől, ugyanakkor a fejlesztések változatlanul nagy hányada összpontosult a fővárosban. Az ipari szervezetek termelése az átlagosnál nagyobb mértékben esett vissza; az építőipar teljesítménye viszont nőtt az országos visszaeséssel szemben. Az átadott lakások és az új lakásépítési engedélyek száma is drasztikusan, az országos visszaesést jóval meghaladóan csökkent. Az idegenforgalom mutatói kedvezően alakultak, a vendégek és a vendégéjszakák számának emelkedése az átlagosnál nagyobb volt.

A demográfiai folyamatok valamelyest kedvezőtlenebbek voltak az országosnál. A születések számának növekedése nem érte el az országos szintet, a halálozások száma, míg országosan kismértékben emelkedett, addig a fővárosban stagnált.

A foglalkoztatottak és a munkanélküliek száma egyaránt az országosnál nagyobb mértékben gyarapodott. Az alkalmazásban állók havi nettó átlagkereset növekedése kismértékben meghaladta az országost.

A főváros közútjain bekövetkezett személysérüléssel járó balesetek és sérültjeik száma növekedett, az ittasan okozott balesetek száma viszont jelentősen csökkent.

Demográfiai helyzet

Az előzetes adatok alapján 2012 első három hónapjában az országosan tapasztalható folyamatokhoz hasonlóan a fővárosban is mérséklődött a népesség természetes fogyása. Az időszak folyamán Budapesten 3937 gyermek született, és 5871-en haltak meg. Az előző év azonos időszakához viszonyítva sem az élveszületések, sem a halálozások száma nem mutat jelentős eltérést, a változás mértéke nem érte el az egy százalékot. A halálozásoknak a születéseket meghaladó száma eredményeképpen Budapest népessége 1934 fővel fogyott, ez 38 fővel kevesebb az egy évvel korábrinál.

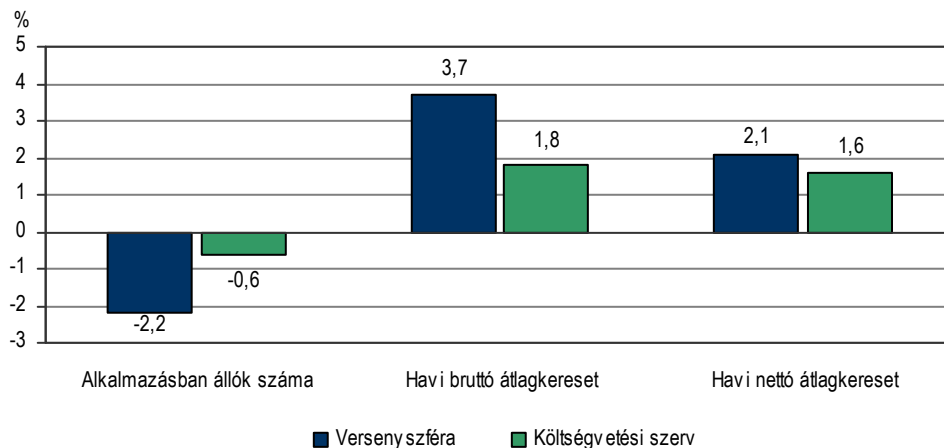
Az év első három hónapjában 869 házasságot kötöttek, 34-gyel kevesebbet a 2011. első negyedévinél.

Munkaerőpiac

A munkaerő-felmérés adatai alapján 2012. I. negyedévében a 15–74 éves népesség körében a foglalkoztatottak száma 751 ezer, a munkanélkülieké közel 81 ezer fő volt. A gazdaságilag aktívak száma úgy bővült, hogy mind a foglalkoztatottak, mind a munkanélküliek száma emelkedett – 3,2, illetve 6,4%-kal – az előző év azonos időszakához képest. A fővárosban a munkaerő-piaci helyzet változatlanul kedvezőbb, mint az ország más területein. A 9,7%-os munkanélküliségi ráta két és fél százalékponttal alacsonyabb, míg a foglalkoztatási ráta 55,6%-os értéke hét és fél százalékponttal magasabb volt az ország többi területének átlagánál.

A legalább 5 főt foglalkoztató budapesti székhelyű vállalkozásoknál, valamint a költségvetési szerveknél és nonprofit szervezeteknél az első negyedévben 936 ezren álltak alkalmazásban, 1,6%-kal kevesebben, mint egy évvel korábban. Ezen belül a teljes munkaidőben alkalmazásban állók száma 2,3%-kal, 833 ezerre csökkent, míg a részmunkaidősöké 4,3%-kal, 102 ezerre emelkedett. A versenyszférában és a költségvetési szerveknél egyaránt csökkent az összlétszám. A főbb – legalább százezer főt alkalmazó – gazdasági ágak közül a feldolgozóiparban 4,0%-os, a kereskedelem, gépjárműjavítás terén 1,1%-os létszámcsökkenés következett be, míg a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás és a szállítás, raktározás ágban mintegy 1,4-1,5%-kal bővült a létszám.

Az alkalmazásban állók számának és átlagkeresetének változása, 2012. I. negyedév
(előző év azonos időszakához képest)

A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havonta átlagosan bruttó 276 600 forintot kerestek, 3,2%-kal többet, mint egy évvel korábban. A családi adókedvezmény nélkül számított havi nettó átlagkereset 178 200 forint volt, amely 1,9%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. A versenyszférában a bruttó és a nettó keresetek egyaránt gyorsabban emelkedtek, mint a költségvetésben, így a versenyszférában alkalmazásban állók kereseti előnye növekedett.

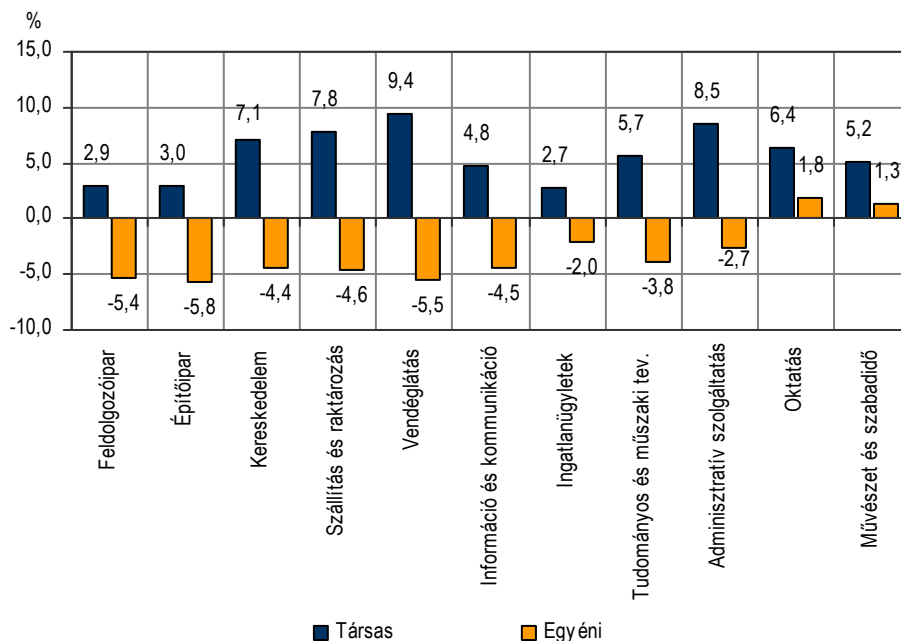
Budapesten az átlagos havi munkajövedelem 290 600 forintot tett ki, ez 2,3%-kal haladta meg az előző év azonos időszakában mértet. A versenyszférában alkalmazásban állók munkajövedelmében 2,5%-os, a költségvetési szerveknél pedig 2,1%-os növekedés következett be. A költségvetési szférában az egyéb munkajövedelmek aránya továbbra is nagyobb (6,5%) volt, mint a versenyszférában (4,3%).

Gazdasági szervezetek

Budapesten 2012. március 31-én 421 ezer gazdasági szervezetet regisztráltak, 2,8%-kal többet, mint egy évvel korábban. A szervezetek több mint kilenctizedét kitevő vállalkozások 63%-át társas, 37%-át egyéni formában vették nyilvántartásba. A 2011. márciusi zárónaphoz képest a társas vállalkozások száma 5,9%-kal növekedett, az egyéni vállalkozásoké 2,0%-kal csökkent. A társas vállalkozások körében legnagyobb hányadot képviselő korlátolt felelősségű társaságok száma 11%-kal nőtt, az arányát tekintve szintén kiemelkedő betéti társaságoké 3,9%-kal csökkent, a részvénytársaságok száma 7,4%-kal emelkedett.

Főtevékenység szerint vizsgálva, a vállalkozások száma szempontjából legjelentősebb ágazatokat – az ingatlanügyletek gazdasági ág kivételével – növekedés jellemezte: a tudományos és műszaki tevékenységben 2,5, a kereskedelemben 5,7, az információ és kommunikáció nemzetgazdasági ágban 3,0, az adminisztratív tevékenységben 4,8, az építőiparban pedig 1,5%-kal több vállalkozást regisztráltak, mint egy évvel korábban.

A regisztrált gazdasági szervezetek számának változása főbb gazdasági áganként, 2012. március 31.
(előző év azonos időpontjához képest)

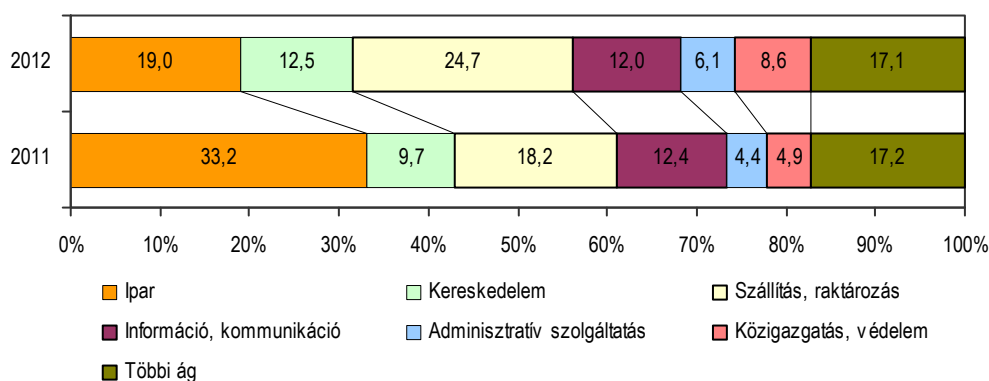

Beruházás

A megfigyelt budapesti székhelyű szervezetek az előzetes adatok szerint az első negyedévben 168 milliárd forintot – az országos beruházási érték harmadát – fordítottak beruházásokra. Ez folyó áron 14%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. A fővárosi beruházások fajlagos nagysága (egy lakosra vetítve 96 ezer forint) 1,9-szerese az országosnak.

Az összes beruházásból az egy évvel korábbinál arányaiban lényegesen kisebb összeg jutott az ipar fejlesztésére, míg a szállítás, raktározás, a kereskedelem, a közigazgatás és az adminisztratív szolgáltatás ágak részesedése emelkedett.

A beruházások teljesítményértékének megoszlása főbb gazdasági áganként, I. negyedév

2012 első negyedévében a beruházásokra felhasznált összegből építésre 42%-ot, gépekre, berendezésekre, járművekre 57%-ot fordítottak. A gépek, berendezések 43%-a hazai gyártású volt, 57%-a pedig importból származott.

Ipar

A legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozások Budapest területén működő telepein 2012 első három hónapjában a termelés az országos stagnálás mellett 4,4%-kal csökkent. Az itt előállított 997 milliárd forint termelési érték az országos termelés 17%-át tette ki.

A fővárosi telephelyekénél lényegesen nagyobb volt a budapesti székhelyű, legalább 50 főt foglalkoztató ipari szervezetek termelésének visszaesése. Az év első három hónapjában előállított 1199 milliárd forint termelési érték az országos 0,4%-nál jóval nagyobb, összehasonlítható áron 19%-os visszaesést jelent az előző év azonos időszakához képest. A termelés volumenének jelentős visszaesését döntően egy nagyvállalat székhelyének Jász-Nagykun-Szolnok megyébe való áthelyezése okozta. (E nélkül 8,3%-kal csökkent volna a termelés volumene.) A visszaesés a feldolgozóipart, azon belül a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása ágazatot érintette jelentősebben. Az előző év azonos időszakában, termelési érték szempontjából még a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása volt a második legjelentősebb feldolgozóipari ágazat. Mostanra termelési volumene a székhely-váltás következtében az előző év azonos időszakáénak 5,2%-ára zuhant, így az ágazat 51%-os gépipari részesedése 5,5%-ra zsugorodott. Az ugyancsak a gépiparba tartozó gép, gépi berendezés gyártása 7,9%-kal, a gyógyszergyártás 7,2%-kal, az élelmiszeripar pedig 13%-kal növelte termelési volumenét. Az energiaipar termelése 11%-kal csökkent.

Az értékesítés volumene a termelésnél kisebb mértékben, mintegy 12%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest, ami a belföldi értékesítés stagnálása és az export 26%-os visszaesése mellett alakult ki. Az energiaipar értékesítési volumene 8,5%-kal nőtt, a belföldi értékesítés 6,6%-os és az export 35%-os növekedése eredményeként. Az ipari értékesítés több mint hattizedét adó feldolgozóipar értékesítése 21%-kal zsugorodott, a feldolgozóipar belföldi piacainak 7,9%-os és az exportpiacok 29%-os szűkülése következtében.

A feldolgozóipari ágazatok értékesítése a termeléshez hasonlóan változott. A jelentősebb exportra termelő ágazatok közül a gép, gépi berendezés gyártása 13%-kal, az élelmiszeripar pedig 27%-kal növelte értékesítését a külföldön, míg a gyógyszergyártásé 0,7%-kal csökkent. A gépipar exportjának 2011. I. negyedévében még több mint felét adó számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása ágazat gépipari részesedése 2012. I. negyedévében 5,1%-ra zsugorodott, aminek háttérében a már említett székhely-áthelyezés áll.

A belföldi értékesítés szempontjából legjelentősebb feldolgozóipari ágazat, az élelmiszeripar hazai értékesítése 0,3%-kal, a gyógyszergyártásé pedig 0,7%-kal emelkedett, míg a fa-, papír- és nyomdaiparé 2,9%-kal csökkent.

1. tábla

Az ipari termelés és értékesítés, 2012. I. negyedév

Ágazat, ágazatcsoport	Termelés, milliárd Ft	Volumenindex, előző év azonos időszaka = 100,0		
		termelés	értékesítés	
			belföldi	export-
Ipar, víz- és hulladékgazdálkodás nélkül	1 199	80,7	99,9	74,1
Ebből:				
Feldolgozóipar	1 057	79,7	92,1	71,3
élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása	121	112,5	100,3	127,3
gyógyszergyártás	139	107,2	100,7	99,3
számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása	12	5,2	69,3	4,4
gép, gépi berendezés gyártása	154	107,9	67,0	113,0
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	134	88,6	106,6	134,9

A budapesti székhelyű iparban alkalmazásban állók száma 2012. I. negyedévében 3,1%-kal csökkent. Ez, valamint a termelési érték jelentős visszaesése az egy alkalmazásban állóra jutó termelés volumene alapján számított termelékenység 17%-os romlását eredményezte. A feldolgozóiparban 18%-kal, az energiaiparban pedig 7,7%-kal csökkent a termelékenység az előző év azonos időszakához képest.

Építőipar

A budapesti székhelyű, legalább 5 főt foglalkoztató építőipari vállalkozások termelési értéke 2012. I. negyedévében összesen 74,3 milliárd forint volt, összehasonlítva áron 5,5%-kal több, mint az előző év azonos időszakában. Országosan az építőipari termelés ebben a körben 12%-kal esett vissza, így a megfigyelt fővárosi székhelyű vállalkozások részesedése az országos termelési értékből 37-ről 45%-ra növekedett.

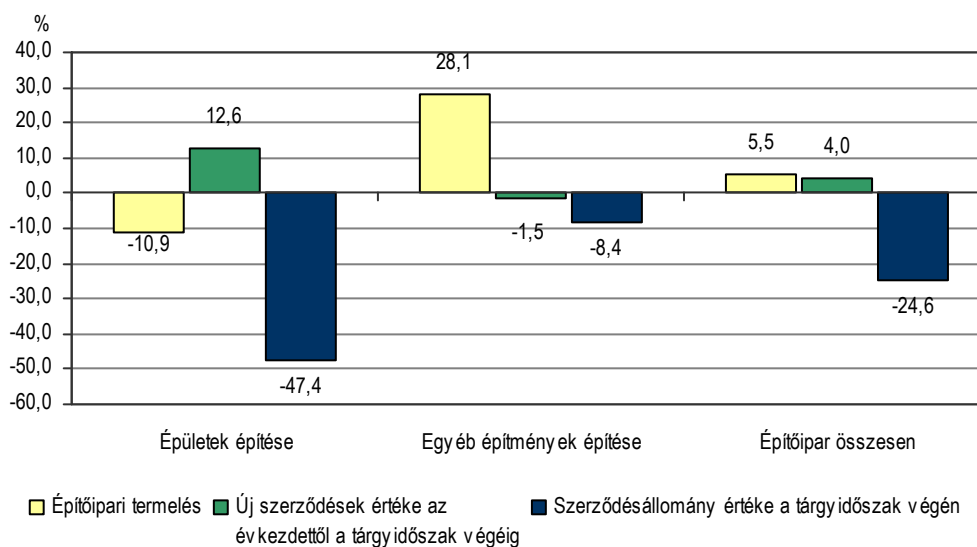
Az építményfőcsoportok teljesítménye eltérően alakult. Az építőipari tevékenység 49%-át adó épületek építése főcsoport termelése 11%-kal csökkent. Az egyéb építmények építése főcsoporté viszont – elsősorban az út- és vasútépítés alágazatba tartozó szervezetek teljesítménye miatt – 28%-kal emelkedett.

A vállalkozások tárgyidőszakban kötött új szerződéseinek volumene az egy évvel korábbit 4%-kal haladta meg. Épületek építésére 13%-kal nagyobb, egyéb építmények építésére viszont 1,5%-kal kisebb volumenben kötöttek új szerződéseket.

A tárgyidőszak végi szerződésállomány mintegy negyedével csökkent. A csökkenés mértéke az épületek esetében nagyobb (47%), az egyéb építményeknél 8,4%.

4. ábra

Az építőipari tevékenység volumenének változása, 2012. I. negyedév
(előző év azonos időszakához képest)

Lakásépítés

A fővárosban az év első három hónapjában folytatódott a lakásépítések számának drasztikus visszaesése, az átadott 453 új lakás alig több mint egyharmada volt az egy évvel korábbihoz képest. A vállalkozások az előző évinél háromnegyeddél kevesebb, míg a természetes személyek 8,9%-kal több új lakást vettek használatba. Az év január–márciusában épített lakások kevesebb mint felét szánták értékesítésre, míg tavaly ilyenkor ez az arány 85% volt. A természetes személyek által építtetett lakások növekvő száma miatt a saját használatra épített lakások részaránya 13%-ról 34%-ra bővült. Az új lakások jóval nagyobb, átlagosan 91 m²-es alapterülettel készültek, ez közel 30 m²-rel haladta meg a tavalyi első negyedéves átlagot. Mindez a szobaszám szerinti összetételt is befolyásolta; a három és több szobás lakások hányada négytizedről hattizedre nőtt, míg az egy- és két szobával épülteké csökkent.

Az építésügyi szakhatóságok 2012 első három hónapjában 360 új lakás építésére adtak engedélyt, egyharmaddal kevesebbe, mint tavaly ilyenkor.

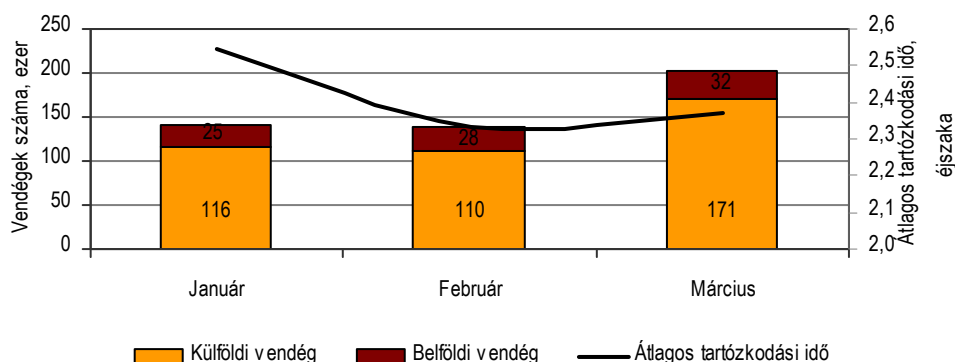
Turizmus

Budapest kereskedelmi szálláshelyein 2012. I. negyedévében 482 ezer vendég szállt meg, 6,0%-kal több, mint az előző év azonos időszakában. (Országosan 1,9% volt a növekedés mértéke.) A bővülés kizárólag a vendégforgalom több mint nyolctizedét adó külföldi vendégek számának 9,3%-os emelkedéséből adódott, a fővárosban megszálló belföldi vendégek száma 7,4%-kal csökkent az egy évvel korábbihoz képest.

A vendégek 1 millió 161 ezer vendégéjszakát tölthettek el Budapest kereskedelmi szálláshelyein, 9,6%-kal többet, mint az előző év azonos időszakában. Ezen belül a külföldiek által eltöltött vendégéjszakák száma jelentős mértékben, 12%-kal bővült szemben a belföldiekével, akik esetében 2,2%-os csökkenést mértek. Az Európai Unió országaiból érkezett vendégek – akikhez a külföldiek vendégéjszakáinak több mint hattizede köthető – 605 ezer vendégéjszakát tölthettek el a budapesti szálláshelyeken, 8,5%-kal többet a 2011. január–márciusinál.

5. ábra

A kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalma, 2012

A kereskedelmi szálláshelyeken a külföldi vendégek átlagosan 2,5, a belföldiek 2,2 éjszakát tölthettek, 2,6 illetve 5,6%-kal többet, mint 2011. I. negyedévében.

Közúti közlekedési balesetek

Az előzetes adatok szerint 2012. I. negyedévében Budapesten 623 személy sérüléssel járó közúti közlekedési baleset történt. A fővárosban – ellentétben az országos tendenciával – a balesetek száma kissé (1,3%-kal) emelkedett. A balesetek közül 503 könnyű, 116 súlyos sérüléssel járt és 4 baleset követelt halálos áldozatot. Mind a súlyos sérüléssel, mind a könnyű sérüléssel járó esetek száma nőtt az előző év azonos időszakához képest, ugyanakkor feleannyi sem végződött halálos kimenetellel. Ittas állapotban 21 közlekedési balesetet okoztak, 5-tel kevesebbet, mint 2011 azonos hónapjaiban.

A főváros útjain összesen 777 személy sérült meg, közülük 652-en könnyebben, 121-en súlyosan és 4-en veszítették életüket a balesetekben. A sérültek száma 12-vel több volt, a balesetekben meghaltak száma azonban jelentősen, mintegy kétharmadával csökkent.

A fővárosban bekövetkezett balesetek 80%-át a járművezetők, 19%-át a gyalogosok okozták, a fennmaradó esetekben az utasok hibája, illetve egyéb okok álltak a balesetek hátterében. A gyalogosok hibájából bekövetkezett balesetek aránya – a városi közlekedés sajátosságaival összefüggésben – az országos érték két és félszeresét érte el, míg a járművezetők által előidézett balesetek súlya az országosnál alacsonyabb volt és összetétele is eltért. A fővárosban a legtöbb ilyen baleset az elsőbbség meg nem adása miatt következett be (172) melyet sorrendben a szabálytalan irányváltoztatás, haladás és kanyarodás (139), valamint a sebesség nem megfelelő alkalmazása (88) követett – ez utóbbi országosan a leggyakoribb oka volt a baleseteknek – míg Budapesten részesedése feleannyi, 18% volt.

További információk, adatok (linkek):

[Táblázatok](#)

[stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: Szabó István főosztályvezető

További információ: Vida Judit

Telefon: (+36-1) 345-1293, Judit.Vida@ksh.hu

[Információs szolgálat](#), telefon: (+36-1) 345-6789